

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียน
เพื่อการสื่อสารภาษาไทยโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย
สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย*

THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM TO ENHANCE THAI
COMMUNICATIVE WRITING ABILITY USING GAGNE'S METHOD
FOR SENIOR HIGHT SCHOOL STUDENTS NON-FORMAL
AND INFORMAL EDUCATION CENTRE

วิลาส สุภา, Wilad Supha
ปริญญาภาษา สีทอง, Parinyapast Seethong
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Curriculum and instruction,
Faculty of Education, Lampang Rajabhat University
E-mail : changwilad@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาดัชนีประสิทธิผลหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเยสำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดน่าน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม

* Received 14 November 2022; Revised 25 January 2023; Accepted 28 January 2023

แบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล หลักสูตรมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คู่มือหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับ และค่าประสิทธิผลของการเรียนตามหลักสูตร เท่ากับ 0.7423 2) นักศึกษาที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่, ความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย

Abstract

The purposes of this research were to: 1) to establish and determine the effectiveness index of curriculum to enhance Thai communicative writing ability using Gagne's method for senior high school students non-formal and informal education centre 2) to study the results from curriculum to enhance Thai communicative writing ability using Gagne's method for senior high school students non-formal and informal education centre which was pre-experimental research and the pattern used in the experiment was one-group pre-test post-test design. The samples group used senior high school students, Semester 2, Academic Year 2021 Nan office the non-formal and informal education, 30 students. This was obtained from cluster random sampling. The Study instruments were curriculum, curriculum manual and Thai communicative

writing ability test. The statistics used for analyzed using percentage, mean, and standard deviation T-test dependent.

The results of the research were found as follows: 1) The curriculum to enhance Thai communicative writing ability using Gagne's method for senior high school students non-formal and informal education centre consisted of 7 elements 1) problem statement 2) principle of curriculum 3) aims of curriculum 4) content structures 5) activity 6) materials resources and learning sources and 7) measurement and evaluation. The level of the overall appropriateness of the curriculum was high The level of the overall appropriateness of curriculum's manual was high and the effectiveness of learning according to the curriculum was 0.7423 2) Students who have studied with the curriculum to enhance Thai communicative writing ability using Gagne's method had a statistically higher average score for speaking communicative ability after study at the level of .05

Keywords : Curriculum development, Gagne's method, Communicative writing ability

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมากทั้งในระดับชาติและทุกภาคส่วนของประเทศไทย กล่าวคือ เป็นภาษามาตรฐานซึ่งใช้สื่อสารอย่างกว้างขวางทั้งในวงราชการ สื่อสารมวลชน ธุรกิจ และสังคม สำหรับระบบการศึกษานั้นยิ่งมีความสำคัญอย่างมาก เพราะจำเป็นต้องใช้ภาษาไทย เป็นสื่อกลางในด้านการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ฉะนั้นภาษาไทยจึงได้รับการกำหนดให้เป็น รายวิชาบังคับที่นักเรียน นักศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี จะต้องเรียนรู้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็น เอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้าง บุคลิกภาพของบุคคลในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความ เข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ตลอดจนนำมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ ที่ควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม จึงกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญใน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ทั้งด้าน การอ่าน ด้านการเขียน ด้านการฟัง การดูและการพูด ด้านหลักการใช้ภาษา และด้านวรรณคดี และวรรณกรรม อีกทั้งได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการเขียนไว้ว่า จะต้องแต่ง ประโยค และเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม เขียนเรื่องตาม จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 42)

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยเฉพาะ ทักษะการเขียนสื่อสารซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่ใช้ในการรับสารและส่งสาร การเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญแทนคำพูด นอกเหนือไปจากประโยชน์ในชีวิตประจำวันแล้ว ในการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึก เพื่อรวบรวมถ้อยคำของครู ของเพื่อน หรือของวิทยากร ดังนั้นการเขียนจึงเป็นรากฐานในการเรียนวิชาต่างๆ (สมปิต ัตถุตรัยรัตน์, 2549, น. 83)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเขียนเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทาง สติปัญญา และความคิดให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้านความคิด สร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จากความสำคัญของการเขียนดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้อง พัฒนา และส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยให้เกิดกับนักเรียน โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2554, น. 163)

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) หรือผลการทดสอบ N-NET ทั่วประเทศ (ทุกระดับ) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2563 พบว่าผลการทดสอบ N-NET แต่ละระดับ/สาระการเรียนรู้ ในระยะเวลา 3 ปีที่ ผ่านมา ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ตามตัวชี้วัดแผนพัฒนาการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2560-2579 โดยสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน, 2563, น. 115) นอกจากนี้ ผลการประชุมครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักจากการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 พบว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านการเขียนหลายด้าน เช่น เขียนไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ได้ โดยเฉพาะคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา เขียนไม่ถูกต้อง ไม่สวยงาม รวมถึงการเขียนสื่อสารไม่ได้

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรจะเป็นโครงร่างกำหนดว่าผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์อะไรบ้างจึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคม หลักสูตรจะเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็นโฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างใดอีกด้วย (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, น. 27)

จากการศึกษาวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาการเขียนสื่อสาร ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย และแลกเปลี่ยนความรู้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ตนเองต้องการ พบว่า การจัดการเรียนรู้ของกาเย ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้ 9 ขั้นตอนของ โรเบิร์ต กาย ดังนี้ ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งจากสิ่งยั่วยุภายนอก และแรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจใช้วิธีการสนทนา ซักถาม ทายปัญหาหรือมีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 2 แจ่มจุดประสงค์ เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายหรือผลที่จะได้จากการเรียนบทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ในการเรียน เห็นแนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียน ทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามแนวทางที่จะไปสู่จุดหมายได้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ความรู้ใหม่จะต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำ วิธีการทำกิจกรรม แนะนำ แหล่งค้นคว้า เป็นการนำ ทางให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่ ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ เป็นขั้นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำ การวัดโดยการใช้อธิบาย แบบสังเกตการณ์ตรวจผลงาน หรือการสัมภาษณ์ แล้วแต่ว่าจุดประสงค์นั้นต้องการวัดพฤติกรรม

ด้านใด แต่สิ่งที่สำคัญคือเครื่องมือที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด ชั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำ และการถ่ายโอนความรู้ เป็นการสรุป การย้าย ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมในชั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การให้ทำ กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งการให้ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน (นรรักษ์ต์ ฝันเชียร, 2563 น. 2-3)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

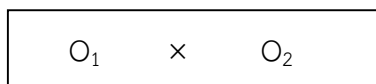
1. เพื่อสร้างและหาดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Design) แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ One-Group Pretest-Posttest Design ดังนี้ (รัตนะบัวสนธ์, 2551, น. 65)

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสันติสุข ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962, p. 10); อังรัง บัวศรี (2542, น. 8-9) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรและเลือกกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรฯ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความนำ หลักการของหลักสูตรจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลและผู้วิจัยเลือกใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ (Taba 1962, p. 10) เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้

2) ศึกษาบริบทต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อนำประเด็นต่าง ๆ มาจัดเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกำหนดประเด็นในการพัฒนาหลักสูตร

3) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนของกาเย่ ของ (มารุต พัฒนาผล, 2562, น. 126-127), (ทิตินา แซมณีนี, 2561, น. 268) และ (โกวิท ประวาลพฤกษ์, 2527 น. 156) เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบา ข้อที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์) โดยศึกษาจากเอกสาร ดังนี้ 1) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) หลักสูตรกลุ่มสาระความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) หนังสือเรียนและคู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

5) วิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย เพื่อนำมากำหนดเป็นเนื้อหาของหลักสูตรฯ (กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบฯ ข้อที่ 3 การเลือกเนื้อหา และ ข้อที่ 4 การเลือกการจัดองค์ประกอบของเนื้อหา) ซึ่ง เนื้อหาของหลักสูตรฯ มีจำนวน 1 หน่วย ใช้เวลา 12 ชั่วโมง

6) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ จากแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ ผลการสังเคราะห์ได้ลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็น 9 ขั้นตอน (กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบฯ ข้อที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ และ ข้อที่ 6 การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งยั่วยุภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจวิธีสนทนา ซักถาม ทายปัญหา หรือมีวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับจากการเรียนบทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ต่อการเรียน เห็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนเองได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามแนวทางที่จะนำไปสู่จุดหมายได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำ วิธีการทำ กิจกรรม แนะนำ แหล่งค้นคว้าเป็นการนำทาง ให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นขั้นที่ครูให้ผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และเพียงใด

ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ เป็นขั้นวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยใช้

ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงาน หรือการสัมภาษณ์ แล้วแต่จุดประสงค์นั้นต้องการวัดพฤติกรรมด้านใด แต่สิ่งสำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นการสรุป การย้าย ทบทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมขั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมเพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งการให้ ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน

7) สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเพื่อสื่อสารภาษาไทย เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัย จำนวน 4 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน

8) ร่างหลักสูตร ตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่วิเคราะห์/สังเคราะห์ไว้ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

9) นำเสนอร่างหลักสูตร ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัย

10) ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

11) จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) คำแนะนำการใช้หลักสูตร 3) กำหนดการของหลักสูตร 4) บทบาทของครูผู้สอน 5) วิธีการวัดและประเมินผล 6) แผนการจัดการเรียนรู้

12) หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย และคู่มือการใช้หลักสูตรที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม โดยผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

13) นำหลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และยื่นขอพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จากหน่วยงานจริยธรรมวิจัยในมนุษย์สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และเมื่อผ่านการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จึงได้จัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าวัง ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 คน เพื่อทำการทดลองนาร่องและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรฯ ได้ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7423

14) ปรับปรุง แก้ไขและจัดพิมพ์หลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ เป็นรูปเล่มสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสันติสุข ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรฯ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
- 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรฯ โดยใช้เวลารวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 12 โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั่วโมงรายวิชาภาษาไทยและชั่วโมงสอนเสริม
- 4) หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ สิ้นสุดลง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
- 5) รวบรวมผลการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- 2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนตามหลักสูตรฯ โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D = 0.39) และคู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D = 0.35) และประสิทธิภาพของการเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีการสอนแบบทดลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.7423

2. ผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นักศึกษาที่ได้รับการเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการตามแนวคิดของทาบ่า (Taba,

1962, p. 10) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การวินิจฉัยความต้องการ ผู้วิจัยศึกษาบริบทต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาขาดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย จึงได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาจัดทำความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หนังสือเรียนและคู่มือครู สารระความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) การเลือกเนื้อหา ผู้วิจัยวิเคราะห์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตัวชี้วัด สารระความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย เพื่อนำมากำหนดเป็นโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา ซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรฯ มีจำนวน 1 หน่วย ใช้เวลา 12 ชั่วโมง ดังนี้ เรื่องที่ 1 การเขียนเรียงความ เรื่องที่ 2 การเขียนย่อความ เรื่องที่ 3 การเขียนแสดงทัศนะ และ เรื่องที่ 4 การเขียนจดหมาย 5) การเลือกประสบการณ์การเรียน และ 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ ศึกษาวิธีสอนแบบ จึงเลือกใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ 9 ขั้นตอน 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน ผู้วิจัยวิเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดและประเมินผลเป็นการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ คะแนนเต็ม 80 คะแนน เครื่องมือที่ใช้ คือ รوبرิกส์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของภคมน รัตนกรานต์ (2564) ที่กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1. การวินิจฉัยความต้องการ 2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3. เลือกเนื้อหา 4. การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5. การเลือกประสบการณ์การเรียน 6. การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียน 7. การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน 8. การตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร ในภาพรวมหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.53) และคู่มือการใช้หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

(\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.55) ผลการใช้ตามหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำหรับทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการหาคุณภาพของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในภาพรวมหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนต่าง ๆ อีกทั้งยังนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับนักศึกษา และได้ศึกษาบริบทจากสาระความรู้พื้นฐาน วิชาภาษาไทย แล้วนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้นำไปให้ที่อาจารย์ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้น และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัย ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553, น. 30) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร มาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงถึงระดับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลักสูตร เกี่ยวกับผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ สมรรถนะ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติจริง ความผิดพลาด ปัญหาอุปสรรค ผลกระทบต่อหลักสูตร ในอันที่จะนำไปหาแนวทางเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน การปรับปรุงการดำเนินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป หรือยกเลิกหลักสูตร การประเมินหลักสูตร เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ การจัดทำทดลองใช้และผลของการใช้หลักสูตร ตลอดจนการตัดสินคุณค่า และคุณภาพ ประสิทธิภาพของหลักสูตร สอดคล้องกับมณีรัตน์ แก้วสุก (2564) ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบประเด็นเรื่องเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.52)

นักศึกษาที่เรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6889 แสดงว่านักศึกษาที่มีความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.89 ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตร โดยผ่านการวิเคราะห์ หากคุณภาพเครื่องมือ ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ จากนั้นนำไปใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอน และวัดประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี ศักดิ์ศรีชัยสกุล (2554) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาภาษาไทยตาม กระบวนการสอนของกาเย่ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยต่ำ พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.7025 นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.25

2. ผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย ความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตรที่ วิเคราะห์หากคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และ ทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของกาเย่ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยมี 9 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสิ่ง ยั่วยุภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจวิธีสนทนา ซักถาม ทายปัญหา หรือมีวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 2 แจงจุดประสงค์ เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับจากการเรียน บทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ต่อการเรียน เห็นแนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนเองได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครู ดำเนินการสอนตามแนวทางที่จะนำไปสู่จุดหมายได้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึก ถึงความรู้เดิมที่จำเป็น เป็นการทบทวนความรู้เดิม ที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่า เป็นพื้นฐาน ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถ ทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำ วิธีการทำ กิจกรรม แนะนำ แหล่งค้นคว้าเป็นการนำทาง

ให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นขั้นที่ครูให้ผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมามีความถูกต้องหรือไม่อย่างไร และเพียงใด ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ เป็นขั้นวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยใช้ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงาน หรือการสัมภาษณ์ แล้วแต่จุดประสงค์นั้น ต้องการวัดพฤติกรรมด้านใด แต่สิ่งสำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความมั่นใจ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นการสรุป การยับยั้งทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมขั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมเพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ รวมทั้งการให้ ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน ในการเรียนตามหลักสูตรนี้จะทำให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น โดยการตอบคำถามของนักศึกษา การตรวจสอบจากผลงานของนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ ชัยลังกา เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท และศิวนรณ์ สองแสน (2560, น. 26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของกาเย่ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของกาเย่ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักศึกษ สนใจ จะเกิดความกระตือรือร้นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

1.2. ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา ที่มี ความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักศึกษ สนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- চার্জ บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา. กรุงเทพฯ : ธารี.
- นรรักษ์ ผืนเขียว. (2563). มารูจักหลักการสอน 9 ชั้นของกาเย่ (Gagne) เรียกใช้เมื่อ 5 กรกฎาคม 2564 จาก <https://www.trueplookpanya.com>
- ทิตานา แคมมณี. (2561). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ภคมนตรีรัตนกรานต์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- มณีรัตน์ แก้วสุก. (2564). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบประเด็นเรื่องเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มการรู้คิด (บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2553). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2551). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ประภาศรี ศักดิ์ศรีชัยสกุล. (2544). การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาภาษาไทย ตามกระบวนการสอนของกาเย่ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวรรณ ชัยลังกา เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท และศิริภรณ์ สองแสน. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของกาเย่ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ ตัญตรีรัตน์. (2549). เอกสารการประชุมทางวิชาการเรื่อง อ่าน คิด เขียน หัวใจแห่งการเรียนรู้. (คณะศึกษาศาสตร์). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2554). พัฒนาทักษะภาษาพัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Taba, Hilda. (1962). Curriculum Development Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World.

